

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 7. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

di si attendatur, ut jam dictum est sæpius, quæstio non agitur.

OBJICIT 1. Lugo. Quantumcunq; humanitas uniatur VERBO, & ex hac conjunctione reddatur amabilis, nunquam tamen Deus amat humanitatem, prout condistinguitur à VERBO, tantum, quantum diligit ipsum VERBUM; plus enim gaudet de existentia Verbi, quàm de existentia illius humanitatis: alioquin non esset amor ordinatus, sed inordinatus.

RESPONDETUR 1. Retorquendo argumentum, in quantum docet Lugo, concretum hoc, quod est Christus, infinito amore amari.

RESPONDETUR 2. Plus Deum gaudere de existentia Verbi, quàm de existentia humanitatis, secundum se spectatæ; sed non plus gaudere de existentia Verbi, quàm gaudere de existentia humanitatis, prout personatæ: & prout est objectum amoris, integratum ex illius entitate & persona Verbi; sicque sumptam humanitatem amari, non est amari inordinate, sed amari constanter: impendendo ad objectum, eundem amorem, quando eandem rationem amabilitatis participat; quæ in Verbo & humanitate est eadem, scilicet sanctitas personalis.

OBJICITUR 2. Licet per nos, attributa simul sumantur cum Deitate; potest unum esse perfectius alio materialiter; ergo & humanitas, licet sumatur cum conjunctione ad Verbum, potest non esse ita grata, ac ipsum Verbum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia in casu antecedentis identificatio illa materialiter se habet, & solum attenditur ad esse objectivum illarum formalitatum, quod non dicit æqualitatem perfectionis; in præsentia autem, illa conjunctio ad Verbum, non materialiter se habet, sed ad illam in quæstione attenditur. Unde etiam, si formaretur quæstio: an materialiter accepta attributa, prout tamen identificata Deitati, sint æqualis perfectionis? indubiè sunt. Sed formatæ è converso quæstione, an licet sumantur attributa cum Deitate, possit esse unum perfectius alio materialiter? jam attenditur ad esse objectivum illorum, non ad identificationem, in præsentia autem attenditur, ad conjunctionem, quæ talem, Verbo.

OBJICITUR 3. Etiam attributa identificata Deitati, quantumvis materialiter sumantur, adhuc tamen dicuntur identificationem; & hoc non obstante, unum perfectius est altero materialiter: Ergo & in præsentia simile quid dicendum.

RESPONDETUR. Identificationem illam materialiter se tunc habere, neq; illam reduplicari; reduplicatur autem in præsentia, conjunctio cum persona divina.

ADDO per modum Conclusionis. *Humanitas conjuncta divinitati, si non sumatur tanquam objectum ex sua entitate & persona VERBI integra-*

tum, adeoque sumatur non nisi materialiter, non est objectum infiniti amoris divini.

RATIO est: quia sic sumpta non plus importat, quàm seipsam; illa autem in seipsa non est persona divina: Ergo nec sanctitas divina: Ergo nec amabilitas divina, adeoque infinita. Et hoc puto voluit Lugo.

Aldrete disp. 48. sic discurre. Ponit humanitatem reddi sanctam infinite simpliciter, in genere, sanctificationis, per unionem distinctam; idque ideo: quia non est excogitabilis creatura non unita Deo, æquè sancta; tametsi haberet infinitam gratiam habituales. Ponit deinde, posse nos loqui de humanitate ut sancta, reduplicando supra dignitatem ipsius sanctitatis secundum se; & hoc sensu, humanitas ut grata, diligitur sicut Verbum ipsum: quia hoc solum est dicere, Verbum ipsum diligi. 2do potest reduplicari supra humanitatem, quia grata est; ita ut hoc sensu, sit subiectum, quod amatur; & dicit, sub hac consideratione non esse infinite sanctam humanitatem, nec æquè amari, ac Deum.

CONTRA est. Imprimis interrogare restat, an dignitas ipsius sanctitatis, secundum se, prout communicata, sit infinito amore digna? si non est: nec erit priori modo sumpta, infinite digna. Si est: habetur intentum. Deinde, si priori sensu est digna infinito amore sanctitas divina, etiam in posteriori reduplicatione erit digna: cum sit eadem; estq; ita subiectum amoris, ut, in hoc subiecto, involvatur ipsum illud formalisativum subiecti. Et sicut forma ignis non magis calefacit, quàm ipse ignis, eò quod in ipso igne ipsa forma ignis reperiatur; ita & in præsentia. *Sed videndum quid insuper objiciat?*

Punctum Difficultatis 7.

Solvuntur Objectiones.

OBJICIT 1. Aldrete. Opposita sententia est inintelligibilis, quia plus gaudet Deus de existentia VERBI, quàm de ipsa humanitate, quia est sancta per Verbum; etenim amor Dei sequitur bonitatem objecti: humanitas autem nequit esse par bonitatis cum Deo: quia quod non est semper, est minus quàm Deus. Et quamvis humanitas deificetur per Deitatem, minime tamen constituitur Deus; hinc sequeretur secundum Bernardum, si illa humanitas, ratione illius sanctitatis increata, esset summè bona, quod daretur summum bonum, de quo verificaretur, non esse Deum.

RESPONDETUR. Negando assumptum. Humanitas autem secundum se, non potest esse par bonitatis cum Deo, potest tamen prout personata; cum hoc ipso involvat personam, quæ se ipsa non est minor, personans humanitatem.

Et licet id, quod nec per identitatem, nec personaliter est Deus, sit minus Deo; non tamen id, quod licet per identitatem non est Deus, est Deus personaliter: aliàs darentur duo Dii, unus major, & alter minor, nempe personaliter Deus. *Hæc propositio.* Humanitas deificata non constituitur Deus, indiget mollicari; indubiè enim humanitas deificata constituitur Deus personaliter; admittere quæ, quod aliquid deificetur, & non sit Deus: est admittere consimilem distinctionem, ac admisit Porretanus, inter Deitatem & Deum.

Auctoritas Bernardi non est contrarios; quia ille solum dicit: Si Divinitas non est Deus, ut dicebat Porretanus, cum divinitas illa, debeat esse summè bona, darentur duo summè bona. Sed id ex nostris principiis non sequitur: nam nos non dividimus Personam VERBI, prout est personans humanitatem, & prout est persona: imò eam dividit potius Aldrete, consequenter non idem dicimus, ac ii, qui cum Porretano dividebant Deitatem à Deo. Addo, sicut nemo dicit, minus esse perfectum universum, unà cum Deo sumptum, quàm sit perfectus Deus; imò multi dicunt, extensivè magis esse perfectum; ita nec debet dici, humanitatem minus esse amabilem, in quantum est terminata à VERBO. Deinde, hoc argumentum potius ostendit, quod, si spectetur sanctitas divina, secundum modum, quo communicatur, non æquè communicetur humanitati, ac ipsi, naturæ divinæ: de quo non est lis.

INSTAT 1. Non potest negari, quod Christus ut homo, & secundum humanitatem, sit minor Deo, & subiciatur Deo; unde etiam Christus dicitur minor Patri, etiamsi consideretur humanitas, ut sanctificata à Verbo.

RESPONDETUR. Non importando dignitatem personæ divinæ, minor est humanitas illa; importando tamen dignitatem personæ, non est minor; sed est ille in Patri, & Pater in filio, unde etiam dicit Christus de se, *Ego & Pater unum sumus.*

INSTAT 2. Concilium Francofordiense dicit, Deus & homo erat, qui secundum Deum dicebat, *ego & Pater unum sumus*, & secundum hominem, *Pater major me est*; & tamen non agebat: Pater dominus meus, sed major. Ubi Concilium concedit humanitatem, etiam ut sanctificatam, esse minorem Patri.

RESPONDETUR. Negando id concedere Concilium, quod autem dicit secundum hominem, sumit illic hominem pro natura humana, sicut & Deum pro natura divina: indubiè autem secundum naturam humanam minor est Patri: sed non dicit: quod minor sit secundum hominem; quatenus etiam terminatur personā divinā.

INSTAT 3. In eo sensu, concedit Concilium, Christum ut hominem esse minorem, quod ne-

gat esse adoptivum; sed loquendo de humanitate ut sanctificata, negat esse adoptivum: ergo de ipsa, ut sanctificata, concedit, quod sit Christus minor Patri.

RESPONDETUR. Francofordiense Concilium ad duo respexisse. Imprimis voluisse refutare errorem, in quantum favebat Arianismo, spolianti Christum verā divinitate, significant hoc illa verba Concilii. *Adoptivum eum filium, quasi purum hominem, calamitati humanæ subiectum, & quod pudet dicere, servum etiam, impii & ingrati tantis beneficiis, liberatorem nostrum, non pertimescitis venenosā fauce susurrare.* Eò etiam serviunt auctoritates Patrum. Deinde voluit decidere hanc quæstionem, an debeat appellari servus? ponitque phrasas quidem esse veteris testamenti, quæ eum servum appellent, v. g. *Da imperium servo tuo: & Noli timere servus meus iacob.* Concludit tamen non debere appellari servum, licet possit appellari minor Patri, eò quod minor Patri dicatur in novo testamento, sed nullibi servus. Verba Concilii sunt. *Postquam autem referavit umbram veritatis, quæ sub allegorica sylva latebat, nusquam eum à Patri servum vocatum legimus &c. nec Filium, Dominum eum suum appellasse.* Fatetur autem Concilium, quod appelletur minor, sed non debet dici servus. Verba Concilii sunt; *Et secundum, inquit, hominem, Pater major me est, & tamen non ait; Pater Dominus est.* Sed inde non apparet, quid contra nos sequatur: Deinde expressa sunt verba Concilii; quod illa verba, *Pater major me est*, dicat Christus secundum hominem, adeoque secundum humanitatem. Ergo non secundum quod dicit personam Verbi, & secundum quod ab ea dignificatur; cui oppositum videtur arguens velle evincere. Denique alia est hæc propositio; Humanitas sanctificata potest dici minor Patri, non tamen serva. Et alia hæc; Potest dici minor Patri ut sanctificata, prius illud est verum, sed non posterius; de quo tantum hic agitur.

OBJICIT 2. Aldrete. Humanitas non ita sanctificatur, à Verbo, ut ipsa, prout sanctificata, sit adoranda illa latrā perfectā, quā adoratur Deus, pro quo recitat plures auctoritates.

RESPONDETUR. Illa omnia procedere de humanitate, secundum se spectata: non autem prout importat personam sanctificantem; salvaturque, quod summè adoretur sola Trinitas: cum illa adoratio humanitatis prout terminatur, sit adoratio personæ Trinitatis, habentis rationem terminantis humanitatem.

OBJICIT 3. Si humanitas, esset sancta simpliciter infinite, ita ut redderetur non minus amabilis, quàm Deus ipse: non posset Deus, pro suo libero beneplacito, impedire illam sanctificationem; nam objectum, quod repræsentatur ut dignum summo amore, necessariò ama-

tur à Deo; ita, ut si in potestate Dei sit, ponere illud objectum, non possit illud non ponere, quoniam objectum infinitum necessario rapit divinam voluntatem.

RESPONDETUR. Sequelam & omnes probationes fore veras, si illa sanctificatio sit infinita, non tantum quoad formam sanctificantem, sed etiam quoad modum communicandi se illi formæ sanctificanti. Et quia medio non nisi illo modo, proceditur ad habendam illam formam sanctificantem, cum ipse ille modus, ad sui amorem non necessitet, potest pro libitu Deus nolle, ut se, eo modo, infinite diligibilis sanctitas communicet. Rursus, quamvis Deus necessitaretur ad amandam illam sanctificationem æstimatorivè: non tamen decretivè; quia ne decretatur, potest habere rationes; ne æstimetur, nullas de quo etiam aliàs actum.

INSTAT 1. Pater æternus, pro priori originis, ante existentiam Filii & Spiritus Sancti, cognoscit relationes Filii & Spiritus Sancti, & illas amat, non liberè, sed necessario: amatque ipsarum existentiam; ergo etiam, si humanitas posset reddi summè bona, non posset non amari, ut existeret.

RESPONDETUR. Id verum esse, si & quoad modum, & quoad formam sanctificantem, amandam, necessitaret Deus. Disparitas ergo exinde est, quia in casu antecedentis est necessitatus, etiam quoad modum; non autem in casu consequentis. Deinde, quia ut amet Pater, etiam existentiam aliarum personarum, necessitatur: nec potest habere rationem ut non amet; jam autem non possunt quidem haberi rationes, ne Deus æstimatorivè amet existentiam humanitatis, habentur tamen, ne amet decretivè. Quæ autem ad probationem antecedentis sui adducit, ea concessa sunt in prima parte. Phrasis etiam non est exacta; quia licet sit prioritas originis, non tamen, est ante existentiam aliarum personarum.

INSTAT 2. Si humanitas Christi per sanctitatem divinam redderetur summè amabilis, redderetur etiam omnino indefectibilis, & ens necessarium; nam cæteris paribus, majus bonum est, esse perfectionem omnino indefectibilem, quam defectibilem, necessariam, quam contingentem; quod est rationis ductum manifestum. Ergo si humanitas Christi esset summè bona, summè amabilis: nullà ratione posset absolute magis esse amabilis; ac proinde non careret necessitate existendi, essetque indefectibilis.

RESPONDETUR. Verum id fuisset, si etiam quoad modum communicandæ summæ amabilitatis, habuisset infinitatem Incarnationis: item, quæ si æqualis esset necessitas pro decretiva, ac pro æstimatoriva. Deinde, cum necessitas existendi sequatur naturam, quæ per se uniri non potest, consequenter nec fundat communica-

tionem idiomatum: atque adeo nec reddet humanitatem indefectibilem; potest autem reddere, ex dictis, humanitatem sanctam. Qui autem negaret, ab ipsa natura divina sanctificari humanitatem, daret disparitatem; quod ista indefectibilitas non sequatur virtualitatem personæ, adeoque nec tribui ab illa possit, cum tamen sanctitas sequatur personam.

INSTAT 3. Non est, cur creatura possit Deo coæquari in sanctificatione, non autem in aliis perfectionibus Dei.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum, cur possit sanctificari humanitas sanctitate, & non possit saltem finitè, ubicari immensitate? sicut ergo Aldrete recurrit hic, ad sua principia, ita recurrendum erit ad allatas supra disparitates.

INSTAT 4. Deberet humanitas reddi sancta indefectibiliter, si fieret summè sancta; sanctitas enim indefectibilis, est perfectio in genere sanctitatis.

RESPONDETUR. Reddi illam sanctam indefectibiliter, quoad formam sanctificantem, non autem quoad modum sanctificandi, qui est defectibilis.

INSTAT 5. Quia recursus ad hoc, quod illa sanctitas, quoad modum, non infinite communicatur humanitati, non tenet; nam totus ille modus in hoc staret, quod non communicaretur per identitatem. Hoc autem non tenet: quia gratia habitualis, quæ defacto datur, non minus denominat subiectum gratum, quam alia gratia habitualis, quæ seipsa uniretur; nec minus reddit intelligentem intellectio, siue ponatur unita mediâ virtute, siue non; materia item quantitate affecta non minus redditur impenetrabilis, quam si illi identificaretur quantitas; idem dicendum de ubicatione, duratione &c. Demus etiam aliquam substantiam, quæ per se ipsam cognosceret, & aliam, quæ per distinctam intellectiorem, sed pari claritate, perciperet objectum: quis dubitat, hanc secundam æquè reddi intelligentem, ac primam? Denique per Patres, relatio Filii in divinis, æquè perficit Patrem, ac Filium, quamvis distinguatur realiter à Patre, non à Filio, hocque tenent PP. qui in sessionem unius personæ explicant, per inexistentiâ unius personæ in alia.

RESPONDETUR. Negando quod assumitur. Instantiæ de gratiâ, intellectiione &c. solum probant esse æqualitatem quoad effectum formalem habendum, non autem quoad modum habendi. Nam esset creatura perfectior indubiè, quæ per suam substantiam intelligeret, quam quæ per actum distinctum; licet in hoc, quod est attingere objectam, æqualitas esset. Instantia illa Theologica non tenet: quia concedo, Patri inexistere per in sessionem Filiationem: sed nego, quod perficiat Patrem; perfici enim istud, non apparet, quid aliud sit quam consti-

tui? Pater autem non constituitur Filiatione. Quod autem Pater non minus sit perfectus, quam Filius, & è converso: oritur ex æquivalentia uniùs perfectionis ad aliam: non autem, quod una persona perficiat aliam, hocque solum volunt auctoritates, quas inibi adducit Aldrete.

DIFFICULTAS II.

De Gratia habituali & Capitis in Christo.

ASSERO I. *Dari in Christo gratiam habitualement.*

RATIO asserti est autoritas Scripturæ, & Patrum. Nam illum locum; *Vidimus illum quasi unigenitum à Patre, plenum gratiæ & veritatis*, communiter interpretes accipiunt de gratia habituali. Locum item illum; *Propterea unxit te Deus Deus tuus oleo letitiæ, præ consortibus tuis*, quamvis non pauci accipiant de gratia unionis, nihilominus Athanasius Serm. 2. contra Arianos, intelligit eundem de gratia habituali. Auctoritates PP. plures assert Suar. disp. 18. Sect. 11. Suffecerit Auctoritas Augustini 15. de Trinitate cap. 26. *Dominus ipse IESVS, non solum Spiritum Sanctum dedit, ut Deus; sed etiam accepit, ut homo; & propterea est plenus gratiæ, quia unxit eum Deus Spiritu S. non utique oleo visibili, sed dono gratiæ, quod visibili significatur unguento, quo baptizatos ungit Ecclesia.*

ASSERO 2. *Usum, ad quem ponenda est gratia habitualis in Christo, esse, ut perficiatur natura humana, in esse principii, connaturalis operantis actus supernaturales, à natura humana elicibiles. Ut id totum explicetur.*

SUPPONO I. definivisse VI. Synodum Actione 4. duas esse operationes in Christo, divinam & humanam, inconfusas; à duobus principiis, licet ab uno operante, hoc est, unâ personâ, utriusque naturam terminante, proficiscentes.

SUPPONO 2. Operationes perfectas à natura humana Christi, quâ tali, duplices fuisse; quasdam quidem naturales, & quasdam supernaturales, naturalis operatio fuit, v. g. appetitus comedendi vel bibendi: supernaturalis autem v. g. oblatio, tolerantia illius sitis, &c. similia.

SUPPONO 3. Christum secundum humanam naturam spectatum, non fuisse principium proportionatum actuum supernaturalium. Ratio est: quia causa naturalis, ut est humanitas Christi, improporcionata est effectui supernaturali; hoc ipso enim ille effectus non esset supernaturalis, si alicui principio creato, secundum vim & exigentiam illius naturalem, deberetur.

SUPPONO 4. Principia naturalia dupliciter proportionari ad actus supernaturales. *Primo* per aliquid permanens conjunctum sibi, & ele-

vans principium naturale; qualis est in nobis habitus gratiæ, fidei &c. *Secundo*, per aliquid transiens, hoc est, per auxilium Dei extrinsecum.

SUPPONO 5. Quando proportionatur potentia, per aliquid intrinsecum & permanens, istam proportionandi rationem, esse magis connaturalem, quia magis accedit ad naturam, quæ est principium motus ab intrinseco.

Ex his suppositis, patet jam, cui usui data sit Gratia habitualis Christo.

Restant contra nostram explicationem solvenda Objectiones.

DICES I. Si Christus habuisset gratiam, tota illa simul infundi debuisset; aliàs non fuisset plenus gratiæ & veritatis; infundi autem illi tota simul gratia quam habuit, non potuit; quia quomodo crevisset gratiâ apud Deum & homines, & quomodo nobis meritis fuisset tota vitâ?

RESPONDETUR. Duo hîc distinguenda esse. *Primum*, An Christus nonnisi in instanti conceptionis suæ meruerit, non autem totâ vitâ? Alterum: An in instanti suæ conceptionis totam gratiam habuerit? Hoc *secundum* est verum, ut probat allata scriptura, quando autem dicitur, profecisse gratiâ; id intelligendum est, quod proficiebat in ordine ad nos, monstrando per opera bona gratiam, quam habebat, ut interpretatur Bernardus homil. super missus. Et Athanasius, lib. 4. contra Arianos, longè, post medium, ut citat Amicus hîc num. 28. Quod autem ad meritum, quo meruit nobis, attinet; totâ vitâ suâ merebatur, ut docet Suar. d. 39. Sect. 3. & Amicus disp. 26. Sect. 5.

DICES 2. Gratia in nobis ideo exigitur, ut nos constituat in esse filiorum Dei; cum ergo id jam Christus habeat ex vi subsistentiæ Verbi, nulla illi debetur gratia. Idem etiam de habitibus consequentibus gratiam, sic proponit Lugo. Habitus virtutum in tantum prærequirunt gratiam, in quantum prærequirunt subiectum constitutum in ordine divino; sed Christus, ut homo, etiam sine gratia habituali, supponitur constitutus in ordine divino; ergo jam habet aliquid, ratione cuius debeat sibi tale genus operationum, etiam sine gratia habituali.

RESPONDETUR. Gratiam quidem exigi etiam ideo, ut nos constituat in esse divino; exigi tamen & ex alia ratione, ut in nobis sit principium permanens operandi supernaturaliter: nam gratia contritionis in peccatore præcedens contritionem, non est constitutiva Filii Dei, & tamen est principium operandi supernaturaliter; ex hoc itaque titulo, debebatur Christo gratia habitualis: quod procedit etiam si non ponatur, quod gratia ipsa elicitive ad omnes operationes concurrat; idque ideo: quia si ipsi alii habitus elicitive concurrunt, ne sint sine sua radice,